

**შემოსავლების
სამსახური**

ბრძანება N 16117

19/06/2020

საგადასახადო ვალდებულების განსაზღვრის მიზნით, არაარსებითი ეკონომიკური გავლენის მქონე სამეურნეო ოპერაციების შესახებ მეთოდური მითითების დამტკიცების თაობაზე

საქართველოს საგადასახადო კოდექსის მე-2 მუხლის მე-5 ნაწილის, მე-8 მუხლის მე-11 ნაწილის და „საჯარო სამართლის იურიდიული პირის - შემოსავლების სამსახურის დებულების დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2011 წლის 23 მაისის №303 ბრძანებით დამტკიცებული დებულების მე-3 მუხლის მე-2 პუნქტის „ზ“ და „უ“ ქვეპუნქტების საფუძველზე,

ვ ბ რ ძ ნ ა ნ ე ბ :

1. დამტკიცდეს მეთოდური მითითება „სავაჭრო ობიექტებში გამოვლენილი საქონლის (სურსათის) არაარსებითი დანაკარგების დანაკლისად განუხილველობის შესახებ“ N1 დანართის შესაბამისად.
2. ამ ბრძანებით დამტკიცებული მეთოდური მითითება გამოიყენება 2020 წლის 1 იანვრიდან საანგარიშგებო პერიოდებზე სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობების ჩამოწერების მიმართ.
3. ეს ბრძანება ამოქმედდეს ხელმოწერისთანავე.

ლევან კაკავა

სამსახურის უფროსი

მეთოდური მითითება „სავაჭრო ობიექტებში გამოვლენილი საქონლის (სურსათის) არაარსებითი დანაკარგების დანაკლისად განუხილველობის შესახებ“

მუხლი 1. ზოგადი პრინციპი

საქართველოს საგადასახადო კოდექსის მე-2 მუხლის მე-5 ნაწილის, მე-8 მუხლის მე-11 ნაწილის და 73-ე მუხლის მე-9 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, პირის საგადასახადო ვალდებულების განსაზღვრის მიზნით, საგადასახადო ორგანოს მიერ მხედველობაში არ მიიღება გადასახადის გადამხდელის სავაჭრო ობიექტებში გამოვლენილი საქონლის (სურსათის) არაარსებითი დანაკარგი, რომელსაც არ აქვს არსებითი ეკონომიკური გავლენა.

მუხლი 2. სავაჭრო ობიექტი

ამ მეთოდური მითითების მიზნებისთვის, სავაჭრო ობიექტი არის მაღაზია (მარკეტი, სუპერმარკეტი ან ჰიპერმარკეტი), სადაც საქონლის (სურსათის) საცალო რეალიზაცია ხორციელდება „ღია საწყობის“ პრინციპით.

მუხლი 3. ღია საწყობი

ყველა ჩამოთვლილი პირობის დაცვით, ამ მეთოდური მითითების მიზნებისთვის, ღია საწყობი არის სავაჭრო სივრცე:

- ა) სადაც იდენტიფიცირებულია მომხმარებელთა შესასვლელ-გასასვლელი;
- ბ) სადაც გასაყიდად განკუთვნილი საქონელი (სურსათი) განთავსებულია მომხმარებლისთვის ხელმისაწვდომ ადგილას - თაროებზე, დახლ-მაცივრებში და სხვა სათავსოებში;
- გ) სადაც მომხმარებელი დამოუკიდებლად ან/და მოლარე-კონსულტანტის დახმარებით ირჩევს სასურველ საქონელს (სურსათს);
- დ) სადაც საქონლის (სურსათის) შექმნა-რეალიზაცია აღირიცხება შტრიხ-კოდებითა და პროგრამული უზრუნველყოფის საშუალებით და ამ აღრიცხვით, იდენტიფიცირებადია როგორც შექმნილი საქონლის (სურსათის) თვითღირებულება, ისე ამავე საქონლის (სურსათის) რეალიზაციიდან მიღებული თანხა.

მუხლი 4. საქონელი (სურსათი)

ამ მეთოდური მითითების მიზნებისთვის, საქონელი (სურსათი) არის ადამიანის საკვებად განკუთვნილი ნებისმიერი გადამამუშავებული, ნაწილობრივ გადამამუშავებული ან გადაამუშავებელი პროდუქტი, ასევე, ყველა სახის სასმელი (გარდა აქციზური საქონლისა, ღვინისა და მარკირებას/ნიშანდებას დაქვემდებარებული სასმელებისა), სალექი რეზინა და სურსათში გამოსაყენებელი ნებისმიერი ნივთიერება, რომელიც გამოიყენება სურსათის შემადგენლობაში მისი წარმოებისა და გადამამუშავების დროს.

მუხლი 5. არაარსებითი დანაკარგი და მისი გამოანგარიშება

1. ამ მუხლის დებულებათა გათვალისწინებით, არაარსებითი დანაკარგი არის გადასახადის გადამხდელის სავაჭრო ობიექტებში მიმდინარე კალენდარული წლის განმავლობაში გამოვლენილი საქონლის (სურსათის) დანაკლისის ჯამი, რომლის საბაზრო ღირებულება (დღგ-ის გარეშე) არ აღემატება წინა კალენდარული წლის განმავლობაში გადასახადის გადამხდელის სავაჭრო ობიექტებიდან რეალიზებული, მათ შორის დანაკლისად დაბეგრული, საქონლის (სურსათის) სარეალიზაციო ღირებულებათა (დღგ-ის გარეშე) ჯამის 1%-ს, გარდა ამავე მეთოდური მითითების მე-6 მუხლით გათვალისწინებული შემთხვევისა.

2. ამ მეთოდური მითითებით გათვალისწინებული არაარსებითი დანაკარგი, გადასახადებით დაბეგრის მიზნებისათვის არ განიხილება დანაკლისად.

მაგალითი N1

ფაქტობრივი გარემოება

შპს „X“-ის საგადასახადო რეგისტრაციის პერიოდი სრულად მოიცავს 2020-2021 წლებს და მთელი ამ პერიოდის განმავლობაში, ორი სხვადასხვა სავაჭრო ობიექტიდან საწარმო ახორციელებდა საქონლის (სურსათის) და ჰიგიენის საშუალებების რეალიზაციას „ღია საწყობის“ პრინციპით.

აღნიშნული საქმიანობის პარალელურად, ამავე პერიოდში, შპს „X“ ფლობდა კომერციულ ფართებს, რომლებსაც გასცემდა იჯარით და იღებდა შემოსავალს.

მოცემულ პირობებში, შპს „X“-ის 2020 წლის შემოსავალმა შეადგინა 2 200 000 ლარი (დღგ-ის გარეშე). მათ შორის:

- საქონლის (სურსათის) რეალიზაციიდან 1 200 000 ლარი (თითოეული სავაჭრო ობიექტიდან 600 000 ლარი);

- ჰიგიენის საშუალებებიდან 200 000 ლარი (თითოეული სავაჭრო ობიექტიდან 100 000 ლარი);

- იჯარიდან 800 000 ლარი.

შპს „X“-ის ან/და საგადასახადო ორგანოს მიერ ორივე სავაჭრო ობიექტში ჩატარებული ინვენტარიზაციის შედეგად, 2021 წლის მაისის თვეში ერთ-ერთ მათგანში გამოვლინდა დანაკლისი, საბაზრო ღირებულებით (დღგ-ის გარეშე), ჯამში 5 000 ლარი. მათ შორის:

- საქონლის (სურსათის) დანაკლისი 4 000 ლარი;

- ჰიგიენის საშუალებების დანაკლისი 1 000 ლარი.

2021 წლის სხვა თვეებში დანაკლისი არ გამოვლენილა.

შეფასება და შედეგი

არაარსებითი დანაკარგის გამოანგარიშების მიზნით, მხედველობაში მიიღება მხოლოდ საქონლის (სურსათის) რეალიზაციიდან მიღებული შემოსავალი (600 000 + 600 000) და შესაბამისად, შპს „X“-ის 2021 წლისათვის არაარსებითი დანაკარგი იქნება (1 200 000 * 1%) 12 000 ლარი, რომელიც შეიძლება გამოყენებულ იქნას მხოლოდ საქონლის (სურსათის) დანაკლისის ნაწილში. ამდენად, 2021 წლის მაისის თვეში დაბეგვრას დაექვემდებარება ჰიგიენის საშუალებებში გამოვლენილი დანაკლისი (1 000 ლარი), ხოლო საქონელში (სურსათში) გამოვლენილი დანაკლისი (4 000 ლარი) ჩაითვლება, როგორც არაარსებითი დანაკარგი.

3. თუ გადასახადის გადამხდელის ეკონომიკურ საქმიანობასთან მიმართებაში, არ არსებობს ან არსებობს არასრული წინა კალენდარული წელი, გადასახადის გადამხდელად რეგისტრაციის თარიღიდან პირველივე სრული კალენდარული წლის ბოლომდე, არაარსებითი დანაკარგი დგინდება ამ პერიოდის თითოეული კალენდარული თვის მიმართ ცალ-ცალკე, შემდეგი წესით:

ა) ამ პერიოდში პირველად გამოვლენილი დანაკლისის შემთხვევაში, დანაკლისის გამოვლენის კალენდარული თვის მიმართ არაარსებითი დანაკარგი არის საქონლის (სურსათის) დანაკლისი, რომლის საბაზრო ღირებულება არ აღემატება, გადასახადის გადამხდელად რეგისტრაციის თარიღიდან ამ დანაკლისის გამოვლენის კალენდარული თვის ჩათვლით, გადასახადის გადამხდელის სავაჭრო ობიექტებიდან რეალიზებული საქონლის (სურსათის) სარეალიზაციო ღირებულებათა ჯამის 1% (**მაგალითი N2**).

ბ) ამ პერიოდში მეორედ და ყოველ შემდგომ ჯერზე გამოვლენილი დანაკლისის შემთხვევაში, დანაკლისის გამოვლენის კალენდარული თვის მიმართ არაარსებითი დანაკარგი არის საქონლის (სურსათის) დანაკლისი, რომლის საბაზრო ღირებულება არ აღემატება, გადასახადის გადამხდელად რეგისტრაციის თარიღიდან ამ დანაკლისის გამოვლენის კალენდარული თვის ჩათვლით, გადასახადის გადამხდელის სავაჭრო ობიექტებიდან რეალიზებული საქონლის (სურსათის) სარეალიზაციო ღირებულებათა ჯამის 1%, იმ პირობით, რომ აღნიშნული თანხა უნდა შემცირდეს წინა კალენდარულ თვეებში გამოყენებული არაარსებითი დანაკარგებით (**მაგალითი N3**).

მაგალითი N2

ფაქტობრივი გარემოება

შპს „X“-ის საგადასახადო რეგისტრაციის პერიოდი არასრულად მოიცავს 2020 წელს (პირი გადასახადის გადამხდელად დარეგისტრირდა 01.06.2020-ში) და სრულად მოიცავს 2021 წელს. ამასთან, მთელი ამ პერიოდის განმავლობაში, სხვადასხვა სავაჭრო ობიექტიდან საწარმო ახორციელებდა საქონლის (სურსათის) რეალიზაციას „ღია საწყობის“ პრინციპით.

შპს „X“-ის ან/და საგადასახადო ორგანოს მიერ სავაჭრო ობიექტებში ჩატარებული ინვენტარიზაციის შედეგად, 2020 წლის ოქტომბრის თვეში გამოვლინდა საქონლის (სურსათის) დანაკლისი, საბაზრო ღირებულებით (დღგ-ის გარეშე), ჯამში 4 000 ლარი.

გადასახადის გადამხდელად რეგისტრაციის თვიდან (ივნისი/2020) დანაკლისის პირველად გამოვლენის თვის ჩათვლით (ოქტომბერი/2020), გადასახადის გადამხდელის სავაჭრო ობიექტებიდან რეალიზებული საქონლის (სურსათის) სარეალიზაციო ღირებულებათა ჯამმა 500 000 ლარი შეადგინა (დღგ-ის გარეშე).

შეფასება და შედეგი

2020 წლის ოქტომბრის თვის არაარსებითი დანაკარგი იქნება $(500\ 000 * 1\%)$ 5 000 ლარი, შესაბამისად, ამ თვეში არ წარმოიშობა დასაბეგრი დანაკლისი, ამასთან, პირი უფლებამოსილია 2020 წლის ოქტომბრის თვის არაარსებითი დანაკარგის გამოუყენებელი ნაწილი, $(5\ 000 - 4\ 000)$ 1 000 ლარი გამოიყენოს შემდგომ პერიოდებში.

მაგალითი N3

ფაქტობრივი გარემოება

ფაქტობრივი გარემოება იგივეა, რაც მე-2 მაგალითში და ამასთან:

- შპს „X“-ის ან/და საგადასახადო ორგანოს მიერ სავაჭრო ობიექტებში მე-2-ჯერ ჩატარებული ინვენტარიზაციის შედეგად, 2021 წლის თებერვლის თვეში გამოვლინდა საქონლის (სურსათის) დანაკლისი, საბაზრო ღირებულებით (დღგ-ის გარეშე), ჯამში 10 000 ლარი.

- გადასახადის გადამხდელად რეგისტრაციის თვიდან (ივნისი/2020) დანაკლისის მე-2-ჯერ გამოვლენის თვის ჩათვლით (თებერვალი/2021), გადასახადის გადამხდელის სავაჭრო ობიექტებიდან რეალიზებული საქონლის (სურსათის) სარეალიზაციო ღირებულებათა ჯამმა 1 200 000 ლარი შეადგინა (დღგ-ის გარეშე).

შეფასება და შედეგი

2021 წლის თებერვლის თვის არაარსებითი დანაკარგი იქნება $((1\ 200\ 000 * 1\%) - 4\ 000)$ 8 000 ლარი. შესაბამისად, ამავე თვეში დაბეგვრას დაექვემდებარება არაარსებით დანაკარგზე მეტი ოდენობით არსებული დანაკლისი $(10\ 000 - 8\ 000)$ 2 000 ლარი.

მუხლი 6. გადაანგარიშება

1. საგადასახადო ვალდებულებების დაზუსტების მიზნით, ყოველი კალენდარული წლის ბოლოს, დეკემბრის საანგარიშო პერიოდში, მიმდინარე წლის შედეგებით, არაარსებითი დანაკარგი ექვემდებარება გადაანგარიშებას, თუ მიმდინარე კალენდარული წლის განმავლობაში რეალიზებული, მათ შორის დანაკლისად დაბეგრილი, საქონლის სარეალიზაციო ღირებულებათა ჯამი (დღგ-ის გარეშე) არსებითად (10 პროცენტით და მეტით) განსხვავდება წინა სრული კალენდარული წლის მონაცემისაგან.

მაგალითი N4

ფაქტობრივი გარემოება

შპს „X“-ის საგადასახადო რეგისტრაციის პერიოდი სრულად მოიცავს 2020-2021 წლებს და მთელი ამ პერიოდის განმავლობაში, სხვადასხვა სავაჭრო ობიექტიდან საწარმო ახორციელებდა საქონლის (სურსათის) რეალიზაციას „ღია საწყობის“ პრინციპით.

მოცემულ პირობებში, შპს „X“-ის 2020 წლის შემოსავალმა შეადგინა 1 000 000 ლარი (დღგ-ის გარეშე).

შპს „X“-ის ან/და საგადასახადო ორგანოს მიერ გადასახადის გადამხდელის სავაჭრო ობიექტში ჩატარებული ინვენტარიზაციის შედეგად, 2021 წლის მაისის თვეში გამოვლინდა საქონლის (სურსათის) დანაკლისი, საბაზრო ღირებულებით (დღგ-ის გარეშე), ჯამში 12 000 ლარი.

2021 წლის სხვა თვეებში დანაკლისი არ გამოვლენილა.

შპს „X“-ის 2021 წლის შემოსავალმა შეადგინა 1 500 000 ლარი (დღგ-ის გარეშე).

შეფასება და შედეგი

არაარსებითი დანაკარგის გამოანგარიშების მიზნით, 2021 წლის მაისში გამოვლენილი დანაკლისის ნაწილი, $(12\ 000 - (1\ 000\ 000 * 1\%))$ 2 000 ლარი არ ჩაითვლება, როგორც არაარსებითი დანაკარგი და შესაბამისად, იგი დაექვემდებარება ამავე თვეში დაბეგვრას, ვინაიდან, მოცემულ შემთხვევაში, 2020 წლის შედეგებიდან გამომდინარე, 2021 წლის მაისში გამოვლენილი არაარსებითი დანაკარგის ზღვარი $(1\ 000\ 000 * 1\%)$, 10 000 ლარი, 2 000 ლარით ნაკლებია ვიდრე ამავე პერიოდის დანაკლისი (12 000 ლარი).

ვინაიდან, 2021 წლის შედეგებით სახეზეა რეალიზაციის მოცულობის არსებითი ზრდა (50 პროცენტი) და გადაანგარიშებას დაქვემდებარებული არაარსებითი დანაკარგის ზღვარი შეადგენს $(1\ 500\ 000 * 1\%)$ 15 000 ლარს, არაარსებითი დანაკარგის გადაანგარიშების მიზნით, 2021 წლის დეკემბრის თვეში გადასახადის გადამხდელს უფლება აქვს სრულად შეამციროს ამავე წლის მაისის თვეში დაბეგრილი დანაკლისი (2 000 ლარი).

მაგალითი N5

ფაქტობრივი გარემოება

პირობები იგივეა რაც მე-4 მაგალითში იმ განსხვავებით, რომ შპს „X“-ის 2021 წლის შემოსავალმა შეადგინა 1 050 000 ლარი (დღგ-ის გარეშე).

შეფასება და შედეგი

არაარსებითი დანაკარგის გამოანგარიშების მიზნით, 2021 წლის მაისში გამოვლენილი დანაკლისის ნაწილი, $(12\ 000 - (1\ 000\ 000 * 1\%))$ 2 000 ლარი არ ჩაითვლება, როგორც არაარსებითი დანაკარგი და შესაბამისად, იგი დაექვემდებარება ამავე თვეში დაბეგვრას, ვინაიდან, მოცემულ შემთხვევაში, 2020 წლის შედეგებიდან გამომდინარე, 2021 წლის არაარსებითი დანაკარგის ზღვარი $(1\ 000\ 000 * 1\%)$, 10 000 ლარი, 2 000 ლარით ნაკლებია ვიდრე ამავე პერიოდის დანაკლისი (12 000 ლარი).

არაარსებითი დანაკარგის გადაანგარიშების მიზნით, 2021 წლის დეკემბრის თვეში საგადასახადო ვალდებულებები დაზუსტებას არ დაექვემდებარება, ვინაიდან, 2020 წლის შემოსავალი (1 000 000 ლარი) ნაკლებია 2021 წლის შემოსავალზე (1 050 000 ლარზე) და მათ შორის სხვაობა (50 000 ლარი) 2021 წლის შემოსავალის 10%-ს (105 000 ლარს) არ აღემატება.

შესაბამისად, ვინაიდან, 2021 წლის შედეგებით სახეზეა რეალიზაციის მოცულობის არაარსებითი ზრდა (5 პროცენტი) არაარსებითი დანაკარგის გადაანგარიშების მიზნით 2021 წლის დეკემბრის თვეში გადასახადის გადამხდელს უფლება არ აქვს 500 ლარით ((1 050 000 *1%) – 10 000) შეამციროს ამავე წლის მაისის თვეში დაბეგრული დანაკლისი (2 000 ლარი).

მაგალითი N6

ფაქტობრივი გარემოება

შპს „X“-ის საგადასახადო რეგისტრაციის პერიოდი სრულად მოიცავს 2020-2021 წლებს და მთელი ამ პერიოდის განმავლობაში, სხვადასხვა სავაჭრო ობიექტიდან საწარმო ახორციელებდა საქონლის (სურსათის) რეალიზაციას „ღია საწყობის“ პრინციპით.

მოცემულ პირობებში, შპს „X“-ის 2020 წლის შემოსავალმა შეადგინა 1 000 000 ლარი (დღგ-ის გარეშე).

შპს „X“-ის ან/და საგადასახადო ორგანოს მიერ გადასახადის გადამხდელის სავაჭრო ობიექტში ჩატარებული ინვენტარიზაციის შედეგად, 2021 წლის მაისის თვეში გამოვლინდა საქონლის (სურსათის) დანაკლისი, საბაზრო ღირებულებით (დღგ-ის გარეშე), ჯამში 12 000 ლარი.

2021 წლის სხვა თვეებში დანაკლისი არ გამოვლენილა.

შპს „X“-ის 2021 წლის შემოსავალმა შეადგინა 850 000 ლარი (დღგ-ის გარეშე).

შეფასება და შედეგი

არაარსებითი დანაკარგის გამოანგარიშების მიზნით, 2021 წლის მაისში გამოვლენილი დანაკლისის ნაწილი, (12 000 - (1 000 000 *1%)) 2 000 ლარი არ ჩაითვლება, როგორც არაარსებითი დანაკარგი და შესაბამისად, იგი დაექვემდებარება ამავე თვეში დაბეგვრას, ვინაიდან, მოცემულ შემთხვევაში, 2020 წლის შედეგებიდან გამომდინარე, 2021 წლის არაარსებითი დანაკარგის ზღვარი (1 000 000 * 1%), 10 000 ლარი, 2 000 ლარით ნაკლებია ვიდრე ამავე პერიოდის დანაკლისი (12 000 ლარი).

ვინაიდან, 2021 წლის შედეგებით სახეზეა რეალიზაციის მოცულობის არსებითი შემცირება (15 პროცენტი), არაარსებითი დანაკარგის გადაანგარიშების მიზნით, გადასახადის გადამხდელი ვალდებულია 2021 წლის დეკემბრის თვეში დამატებით დაბეგროს ამავე წლის მაისის თვეში არაარსებით დანაკარგად განხილული დანაკლისის ნაწილი, (10 000 - (850 000 *1%)) 1 500 ლარი.

მაგალითი N7

ფაქტობრივი გარემოება

პირობები იგივეა რაც მე-6 მაგალითში იმ განსხვავებით, რომ შპს „X“-ის 2021 წლის შემოსავალმა შეადგინა 950 000 ლარი (დღგ-ის გარეშე).

შეფასება და შედეგი

არაარსებითი დანაკარგის გამოანგარიშების მიზნით, 2021 წლის მაისში გამოვლენილი დანაკლისის ნაწილი, $(12\ 000 - (1\ 000\ 000 * 1\%))$ 2 000 ლარი არ ჩაითვლება, როგორც არაარსებითი დანაკარგი და შესაბამისად, იგი დაექვემდებარება ამავე თვეში დაბეგვრას, ვინაიდან, მოცემულ შემთხვევაში, 2020 წლის შედეგებიდან გამომდინარე, 2021 წლის არაარსებითი დანაკარგის ზღვარი, $(1\ 000\ 000 * 1\%)$ 10 000 ლარი, 2 000 ლარით ნაკლებია ვიდრე ამავე პერიოდის დანაკლისი (12 000 ლარი).

ვინაიდან, 2021 წლის შედეგებით სახეზეა რეალიზაციის მოცულობის არაარსებითი შემცირება (5 პროცენტი), არაარსებითი დანაკარგის გადაანგარიშების მიზნით, გადასახადის გადამხდელი არ არის ვალდებული 2021 წლის დეკემბრის თვეში დამატებით დაბეგროს ამავე წლის მაისის თვეში არაარსებით დანაკარგად განხილული დანაკლისის ნაწილი, $(10\ 000 - (950\ 000 * 1\%))$ 500 ლარი.

2. ახლად რეგისტრირებულ გადასახადის გადამხდელს უფლება აქვს საგადასახადო ვალდებულებების დაზუსტების მიზნით, როგორც პირველი არასრული კალენდარული წლის ბოლოს (მაგალითი N8), ისე პირველი სრული კალენდარული წლის ბოლოს (მაგალითი N9) გადაიანგარიშოს არაარსებითი დანაკარგები და შედეგები ასახოს შესაბამისი წლის დეკემბრის თვის ანგარიშგებაში.

მაგალითი N8

ფაქტობრივი გარემოება

შპს „X“-ის საგადასახადო რეგისტრაციის პერიოდი არასრულად მოიცავს 2020 წელს (პირი გადასახადის გადამხდელად დარეგისტრირდა 01.06.2020-ში). მთელი ამ პერიოდის განმავლობაში, სხვადასხვა სავაჭრო ობიექტიდან საწარმო ახორციელებდა საქონლის (სურსათის) რეალიზაციას „ღია საწყობის“ პრინციპით.

შპს „X“-ის ან/და საგადასახადო ორგანოს მიერ სავაჭრო ობიექტებში ჩატარებული ინვენტარიზაციის შედეგად, 2020 წლის ოქტომბრის თვეში გამოვლინდა საქონლის (სურსათის) დანაკლისი, საბაზრო ღირებულებით (დღგ-ის გარეშე), ჯამში 6 000 ლარი.

გადასახადის გადამხდელად რეგისტრაციის თვიდან (ივნისი/2020) დანაკლისის პირველად გამოვლენის თვის ჩათვლით (ოქტომბერი/2020), გადასახადის გადამხდელის სავაჭრო ობიექტებიდან რეალიზებული საქონლის (სურსათის) სარეალიზაციო ღირებულებათა ჯამმა 500 000 ლარი შეადგინა (დღგ-ის გარეშე).

ამასთანავე, გადასახადის გადამხდელის 2020 არასრული წლის რეალიზებული საქონლის (სურსათის) სარეალიზაციო ღირებულებათა ჯამმა (დღგ-ის გარეშე) შეადგინა 650 000 ლარი.

შეფასება და შედეგი

არაარსებითი დანაკარგის გამოანგარიშების მიზნით, 2020 წლის ოქტომბერში გამოვლენილი დანაკლისის ნაწილი, $(6\ 000 - (500\ 000 * 1\%))\ 1\ 000$ ლარი არ ჩაითვლება, როგორც არაარსებითი დანაკარგი და შესაბამისად, იგი დაექვემდებარება ამავე თვეში დაბეგვრას.

ამასთანავე, ახლად რეგისტრირებულ გადასახადის გადამხდელს უფლება აქვს საგადასახადო ვალდებულებების დაზუსტების მიზნით, კალენდარული წლის ბოლოს გადაიანგარიშოს არაარსებითი დანაკარგები და შედეგები ასახოს დეკემბრის თვის ანგარიშგებაში. შესაბამისად ვინაიდან, 2020 წლის შედეგებიდან გამომდინარე, 2020 წლის არაარსებითი დანაკარგის ზღვარი იქნება $6\ 500$ ლარი $(650\ 000 * 1\%)$, გადასახადის გადამხდელს უფლება აქვს დეკემბრის თვეში სრულად შეამციროს ამავე წლის ოქტომბრის თვეში დაბეგრილი დანაკლისი ($1\ 000$ ლარი).

მაგალითი N9

ფაქტობრივი გარემოება

ფაქტობრივი გარემოება იგივეა, რაც მე-8 მაგალითში და ამასთან:

- შპს „X“-ის ან/და საგადასახადო ორგანოს მიერ სავაჭრო ობიექტებში მე-2-ჯერ ჩატარებული ინვენტარიზაციის შედეგად, 2021 წლის თებერვლის თვეში გამოვლინდა საქონლის (სურსათის) დანაკლისი, საბაზრო ღირებულებით (დღგ-ის გარეშე), ჯამში $10\ 000$ ლარი.

- გადასახადის გადამხდელად რეგისტრაციის თვიდან (ივნისი/2020) დანაკლისის მე-2-ჯერ გამოვლენის თვის ჩათვლით (თებერვალი/2021), გადასახადის გადამხდელის სავაჭრო ობიექტებიდან რეალიზებული საქონლის (სურსათის) სარეალიზაციო ღირებულებათა ჯამმა $1\ 200\ 000$ ლარი შეადგინა (დღგ-ის გარეშე).

- გადასახადის გადამხდელად რეგისტრაციის თვიდან (ივნისი/2020) პირველივე სრული კალენდარული წლის ბოლომდე (დეკემბერი/2021) გადასახადის გადამხდელის სავაჭრო ობიექტებიდან რეალიზებული საქონლის (სურსათის) სარეალიზაციო ღირებულებათა ჯამმა $1\ 500\ 000$ ლარი შეადგინა (დღგ-ის გარეშე).

შეფასება და შედეგი

არაარსებითი დანაკარგის გამოანგარიშების მიზნით, 2021 წლის თებერვალში გამოვლენილი დანაკლისის ნაწილი, $(10\ 000 - [(1\ 200\ 000 * 1\%) - 6\ 000])\ 4\ 000$ ლარი არ ჩაითვლება, როგორც არაარსებითი დანაკარგი და შესაბამისად, იგი დაექვემდებარება ამავე თვეში დაბეგვრას.

ამასთანავე, ახლად რეგისტრირებულ გადასახადის გადამხდელს უფლება აქვს საგადასახადო ვალდებულებების დაზუსტების მიზნით, პირველივე სრული კალენდარული წლის ბოლოს (დეკემბერი/2021) მე-2-ჯერ გადაიანგარიშოს არაარსებითი დანაკარგები და შედეგები ასახოს ამავე თვის ანგარიშგებაში. ამ მიზნით:

პირველ რიგში გამოითვლება გადასახადის გადამხდელად რეგისტრაციის თვიდან (ივნისი/2020) პირველივე სრული კალენდარული წლის ბოლომდე (დეკემბერი/2021) პერიოდში გადასახადის გადამხდელის სავაჭრო ობიექტებიდან რეალიზებული საქონლის (სურსათის) სარეალიზაციო ღირებულებათა ჯამის (1 500 000 ლარის) 1%, როგორც ამავე პერიოდის არაარსებითი დანაკარგი, რაც მოცემულ შემთხვევაში შეადგენს 15 000 ლარს.

15 000 ლარს, როგორც არაარსებითი დანაკარგის მაქსიმუმს, გამოაკლდება გადასახადის გადამხდელად რეგისტრაციის თვიდან (ივნისი/2020) მის შემდგომ პერიოდებში გამოვლენილი დანაკლისების ჯამი, 16 000 ლარი, მათ შორის:

- 2020 წლის ოქტომბერში გამოვლენილი დანაკლისი - 6 000 ლარი;
- 2021 წლის თებერვალში გამოვლენილი დანაკლისი - 10 000 ლარი.

შედეგად, რადგან ამ პერიოდის განმავლობაში გამოვლენილი დანაკლისის ჯამი (16 000 ლარი) აღემატება ამავე პერიოდში რეალიზებული საქონლის სარეალიზაციო ღირებულებათა ჯამის 1%-ს (15 000), ამ შემთხვევაში, უნდა დაიბეგროს მხოლოდ ამ თანხებს შორის სხვაობა (1 000 ლარი).

ამასთან, ვინაიდან განსახილველ მაგალითში წინა თვეებში უკვე დაიბეგრა ამ სხვაობაზე მეტი დანაკლისი (4 000 ლარი), ნამეტი თანხით 2021 წლის დეკემბრის თვეში შემცირდება ზედმეტად დაბეგრილი დანაკლისი 3 000 ლარი.

მუხლი 7. სპეციალური წესი

1. არაარსებით დანაკარგს უთანაბრდება კალენდარული წლის ბოლოს გადაანგარიშების შედეგად შემცირებას დაქვემდებარებული დაბეგრილი დანაკლისი.

2. თუ გადასახადის გადამხდელს სურს, რომ საქონლის საბითუმო რეალიზაცია მოახდინოს იმავე ტერიტორიიდან (შენობა-ნაგებობიდან), სადაც განთავსებულია „ღია საწყობი“, აღნიშნული რეალიზაცია უნდა განხორციელდეს შესაბამისი საქონლის „ღია საწყობში“ შეტანის გარეშე.

3. წინამდებარე მეთოდური მითითება გამოიყენება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც:

ა) არ არის იდენტიფიცირებული საქონლის ქურდობის ან/და უკანონო მოხმარების განმახორციელებელი პირი;

ბ) არ მომხდარა არაარსებითი დანაკარგის ფარგლებში შესაბამისი ზიანის/კომპენსაციის ვინმესთვის დაკისრება;

გ) არ არსებობს დანაკლისის გამომრიცხავი სხვა მტკიცებულება.

4. წინამდებარე მეთოდური მითითება გამოიყენება 2020 წლის 1 იანვრიდან საანგარიშგებო პერიოდებზე სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობების ჩამოწერების მიმართ.

მაგალითი N10

ფაქტობრივი გარემოება

შპს „X“-ის საგადასახადო რეგისტრაციის პერიოდი სრულად მოიცავს 2019-2020 წლებს და მთელი ამ პერიოდის განმავლობაში, სხვადასხვა სავაჭრო ობიექტებიდან საწარმო ახორციელებდა საქონლის (სურსათის) რეალიზაციას „ღია საწყობის“ პრინციპით.

მოცემულ პირობებში, შპს „X“-ის 2019 წლის შემოსავალმა შეადგინა 1 000 000 ლარი (დღგ-ის გარეშე).

შპს „X“-ის ან/და საგადასახადო ორგანოს მიერ გადასახადის გადამხდელის სავაჭრო ობიექტში ჩატარებული ინვენტარიზაციის შედეგად, 2020 წლის მაისის თვეში გამოვლინდა საქონლის (სურსათის) დანაკლისი, საბაზრო ღირებულებით (დღგ-ის გარეშე), ჯამში 8 000 ლარი, მათ შორის, 2020 წლის 1 იანვრამდე შეძენილი საქონლის (სურსათის) ნაწილში 3 000 ლარი.

2020 წლის სხვა თვეებში დანაკლისი არ გამოვლენილა.

შპს „X“-ის 2020 წლის შემოსავალმა შეადგინა 400 000 ლარი (დღგ-ის გარეშე).

შეფასება და შედეგი

არაარსებითი დანაკარგის გამოანგარიშების მიზნით, 2020 წლის მაისის თვის არაარსებითი დანაკარგი იქნება $(1\,000\,000 * 1\%)$ 10 000 ლარი, ამასთან, მიუხედავად ამისა, პირი უფლებამოსილია აღნიშნული ზღვარი გამოიყენოს მხოლოდ 2020 წლის 1 იანვრიდან შეძენილი საქონლის (სურსათის) დანაკლისის მიმართ, რაც მოცემულ შემთხვევაში შეადგენს $(8\,000 - 3\,000)$ 5 000 ლარს. შესაბამისად, 2020 წლის 1 იანვრამდე შეძენილი საქონლის (სურსათის) დანაკლისი, 3 000 ლარი დაექვემდებარება ამავე თვეში დაბეგვრას.

ვინაიდან, 2020 წლის შედეგებით სახეზეა რეალიზაციის მოცულობის არსებითი შემცირება (150 პროცენტი), არაარსებითი დანაკარგის გადაანგარიშების მიზნით, გადასახადის გადამხდელი ვალდებულია 2020 წლის დეკემბრის თვეში დამატებით დაბეგროს ამავე წლის მაისის თვეში არაარსებით დანაკარგად განხილული დანაკლისის ნაწილი, $(5\,000 - (400\,000 * 1\%))$ 1 000 ლარი.

